

QAPİ

Nahar fasiləsindən qayıdan katibə çiyinlərini oynada-oynada müdirin kabinetinə keçdi.

- Fəxrəndə xanım, küçə qapısında bir kişi sizi gözləyir, - dedi. – Çox xahiş elədi, gedib onunla görüşəsiniz.

Müdir qapısına sərđiyi çertyoj kağızından başını qaldırıb kinayə ilə katibəsini süzdü:

- O kişi içəri gələ bilmir?

- ...

- Şikəst deyil ki?

- Yox...Porsuq kimi kök, sapsağlam adamdır.

Bu arada üzünü divara çevirən katibə, nə üçünsə oğrun-oğrun güldü. Fəxrəndə dodaqlarını büzərək, gözlərini döydü. Əlindəki karandaşı stolun üstünə atdı.

Başa düşmürəm... Bu da təzə çıxdı? Qəbula gələnlerin də ayağına getməliyəm?! İnteresni adamlar var dünyada!

O, cəld bir hərəkətlə kreslodan qalxdı.

...Küçə qapısında gözləyən kişi, təyyarə bələdçilərinə oxşar göy kostyumlu, gödək, sarı saçlı cavan bir xanımın şux addımlarla gəldiyini görəcək, irişə-irişə qabağa çıxdı.

- Bağışlayın... Səhv etmirəmsə, Fəxrəndə xanım sizsiniz?

Müdir ciddi görkəm alıb qaşlarını çatdı.

- Bəli.

- Onda salaməleyküm. Tanış olaq! Mənim adım Murad, fəmiliam Namazovdur. Özüm də memar...Elmlər namizədi və sairə...

- Çox gözəl!

- Sizə əziyyət verib küçəyə çıxartmağıma görə üzr istəyirəm. Gərək bağışlayasınız. Məni baş layihə idarəsindən sizin sərəncamınıza göndəriblər.

- Aydındır!..

Fəxrəndə iti baxışları ilə aşağıdan-yuxarı onu süzdü.

Adını Murad söyləyən bu pota kişinin altmışa yaxın yaşı olardı. Yaxası qaragül xəzli palto geymişdi. Başında da həmin dəridən şiş papaq vardı. Koppuş sifəti ağ undan yoğrulmuş kündəyə oxşayırdı. Xırda gözləri qalın qaşlarının altında itib - batmışdı. Əlində yekə, sarı bir portfel tutmuşdu.

Sən demə, bayaq katibə qızın bic-bic gülməsi nahaqdan deyildi. Kişinin elə bil boyundan kəsib eninə calamışdılar. Qarnı çox yekə idi, sanki bir toğlunu bütöv udmuşdu, hələ həzmə verməmişdi.

- Buyurun, xanım!.. Bunlar da mənim sənədlərim!.. deyə o, tələm-tələsik portfelini açdı, başını qulaqlarınadək içəri salaraq, oradan nazik bir qovluq çıxarıb müdirə uzatdı. – Razılıq versəniz, sizin idarədə işləyəcəyəm... Necə memar olduğumu özünüz görəcəksiniz.

Fəxrəndə hirsini güclə boğdu.

-Möhtərəm Murad Namazov yoldaş! Olmazmı bu söhbətləri içəridə, kabinetdə eləyək?!

Kişi qeyri-müəyyən bir tərzdə gülümsədi:

- Mümkün olsaydı, daha sizə zəhmət verib bura çağırmazdım ki.

Müdür heç nə anlamadı.

- Başa düşmürəm... Axı niyə biz belə ciddi məsələni küçədə, ayaqüstü həll etməliyik?!

Muradın sifətindəki təbəssüm tədricən çəkildi.

- Desəm, mənə rişxənd edəcəksiniz, Fəxrəndə xanım. Yanınıza gəlmək istədim, ancaq... hm...hm...qapıdan içəri keçə bilmədim. Yaman ensizdir...

Fövrən müdirin qaşları yuxarı dartıldı, heyrətdən gözləri kəlləsinə çıxdı. “ Bu nə danışıq?!” O, bir Muradın yöndəmsiz gövdəsinə, bir də qapıya nəzər saldı. Kişinin sözündə həqiqət vardı...

Keçən il Fəxrəndə bu idarəyə müdir gələndə binanın xarici görkəminə baxıb dodaq büzmüşdü. Doğrudur, dəmir çərçivəli pencərələr geniş idi, çertyojçəkən qızların otaqları işıqlı olacaqdı. Ancaq binanın üslubuna uyuşmayan, qədim karvansara hücrələrindən götürülmüş tağ şəkilli qapıları həddindən ziyada darısqal idi. İşçilər içəri girəndə də, bayıra çıxanda da memarın ünvanına söylənirdilər.

İndi, vəziyyəti belə görən Fəxrəndə, qapıdan keçə bilməyən Murada müraciətlə soruşdu:

- Yaxşı... Bəs mən neyləyim sizin üçün? Elə bil bu dəqiqə əmrinizi verdim, sabahdan işə başlamalı oldunuz. Küçədə stol qoyub oturacaqsınız?

-Orası elədir...deyə Murad fikrə getdi. – Bəlkə...paltomu çıxarsam qapıdan keçə bilərəm, hə? Necə bilirsiniz?..

- Nə olar... Soyunun, yoxlayın...

Murad əlindəki qovluğu portfelə dürtdü. Başqaları görməsin deyə, ehtiyatla o yan bu yana göz gəzdirdi. Paltosunu çıxartdı, onu dörd qatlayıb portfelle birlikdə pilləkənin üstünə qoydu, özünü şəstlə irəli verdi. Lakin...qapıdan keçə bilmədi.

- Elə yox!.. Yan-yanı! Yan-yanı...

Arxadan Fəxrəndənin əmrini eşidən Murad, yerində qırx beş dərəcə fırlandı. Bu dəfə sol böyrünü qapının arasına saldı, sağ ayağını mərmər

döşəməyə dirədi, var qüvvəsini toplayıb içəri girməyə çalışdı... Mümkün olmadı.

Kişi qulaqlarının dibinədək qızarmışdı.

- Pencəyinizi də çıxarın, - deyə gülməkdən özünü güclə saxlayan Fəxrəndə, bu dəfə başqa bir təklif verdi.

Murad dayanıb nəfəsini dərdi. Sonra ağına nə gəldisə müdirə sarı dönərək xəbər aldı:

- Məvacibi nə qədərdir sizdəki bu memar ştatının?

- Yuz səksən manat, necə?

- Heç... Elə-belə maraqlanıram.

O, pencəyini də çıxarıb paltosunun üstünə atdı. Şalvarını sinəsi bərabərində saxlayan rezin aşırmasını çiyinlərində rahladı. Başını azacıq yana əydi. İki addım geri çəkildi və birdən...matadorun qırmızı parçasına cuman öküz kimi açıq qapıya şığıdı... Yaxşı ki, layihə idarəsi xəfə yerdə idi. Gediş-gəliş olmadığından bu qərribə səhnəni kənardan görmürdülər. İndi Murad qapının çərçivəsi arasında ilişib qalmışdı; nə o yana çıxmağa bilirdi, nə bu yana.

- Lazım deyil canım! Elə bil zorla keçdim o tərəfə, sonra?! Bunun bayıra çıxmağı da var, ya yox?.. onda neyləyəcəm?

- Müdir onu itələyib içəri salmaq istəyəndə, kişi gövdəsinə yaraşmayan cır səslə çığırdı:

- Onda da sizi buradan biz itələyirik.

Bunu deyən Fəxrəndənin katibəsi idi. Foyədə Muradın tamaşasına bir dəstə qız toplaşmışdı. Kişini hürkütməmək üçün bayaqdan cıncıqlarını çıxatmırdılar.

Soyuqdan müdirin rəngi göyərmişdi. Ancaq neyləyə bilərdi? Atası yaşında adamı küçədə qoyub getmək insafdan deyildi.

Nəhayət, Murad güc-bəla ilə qapının arasından çıxdı. Onun yanaqlarından, buxağında puçur-puçur tər axırdı, sinəsi körük kimi qalxıb enirdi. Aşırması bir tərəfdən şalvarından qopmuşdu.

-Fəxrəndə xanım...- deyə Murad özünə yad, yazıq bir səslə inildədi:

-Bəli.

-Düzünü bilmək istəyirəm: siz mənim burada işləməyimə razısınız, ya yox?

Açıq danışmaq!

Qadın duruxdu.

- Niyə də narazı olum, bizə mümar lazımdır!

- Onda bir şey eləyin keçim içəri də...

- Axı mən neynəyə bilərəm?

- Bəs idarənin mebellərini bu qapıdan necə keçirmisiniz?

Fəxrəndə qollarını sinəsində çarpazladı, soyuqqanlılıqla cavab verdi:

- Hamısını pəncərələrdən. Görürsünüz, necə naşı memarlarımız var?! Bu boyda beşmərtəbəli banaya belə balaca qapı qoyarlarmı?! Mən bilən siz hər gün işə pəncərədən gedib-gəlməyə razı olmazsınız.

...Paltosunu geyəndə Muradın gözlərindən qəzəb yağır.

-Yəqin ki, bu binanın layihəsini verən... üzr istəyirəm, memar köpək oğlu, küçə qapısının enini azı bir metr nəzərdə tutub!.

Fəxrəndə təsdiqlədi.

- Orası elədir. Ancaq əfsus ki, o memar qapı çərçivəsinin hər tərəfdən on beş-iyirmi santimetr qalınlığında olacağını nəzərdən qaçır.

Murad kəkələdi.

- Sözüncüdən belə çıxır, qapının eni cəmi altmış-yetmiş santimetr qalıb?

-Bəli, Bəlkə bir az da əskik. İçəridəkilər bundan da darısqaldır.

-Genişləndirmək olmaz?

-Xeyr!

-Niyə?

- Birincisi, ona görə ki, smetada belə yenidənqurma işləri üçün pulumuz yoxdur. İkincisi, lap olsa da, üstü tağ şəkilli divardan daş qoparmaq qeyri-mümkündür. Yuxarı mərtəbələr o dəqiqə uçar.

-Elədir... – Murad qadının bu fikri ilə razılaşmaya bilmədi.

Müdir sözünə əlavə etdi:

- Görürsünüzmü, bir səfeh arxitektorun səhlənkarlığı üzündən sizin kimi iri cüssəli, lakin bacarıqlı adamlar kənardə qalır.

Murad yenə nə isə demək istəyirdi, içəridən katibənin səsi söhbəti yarımçıq kəsdi:

- Fəxrəndə xanım, sizi telefona çağırırlar.

Müdir üzr istəyib kabinetinə getdi. Stol üstə qoyulmuş telefonun dəstəyini götürdü.

- Bəli eşidirəm...

Danışan baş layihə idarəsinin rəisi idi.

- Nə oldu, Fəxrəndə xanım, Murad Namazovu işə qəbul etdiniz?

- Xeyr. Yarım saatdır küçədədir, qapıdan içəri keçə bilmir.

- Ona bu da azdır! Muradı mən qəsdən ora göndərmişəm! Bizim baş idarədə işləyən zaman sizin binanın layihəsini o nadan verib! Özü də zorla, dava-dalaşla həyata keçirib.

- Yaxşı... barı sonradan buna görə töhmət alıbmı?

- Əksinə, orijinal bir layihə müəllifi kimi mükafat adıb. İndi öz cəfasıdır, qoy çəksin!

Fəxrəndə telefon danışığını qurtarıb yenə qapıya çıxdı. Və çox qəribə bir mənzərənin şahidi oldu: yaxası açıq, paltosunun ədəkləri yellənə-yellənə Murad, əlində portfeli dala baxmadan gedirdi.